Súd:	Okresný súd Bratislava V
Spisová značka:	11C/79/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1508207200
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 02. 2009
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Monika Blahutiaková
ECLI:	ECLI:SK:OSBA5:2009:1508207200.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Monikou Blahutiakovou v právnej veci navrhovateľov: 1. G. B., 2. Z. B., 3. R. B., všetci bytom L. XX, Z. a všetci zastúpení JUDr. Róbertom Dupkalom, advokátom, Miletičova 23, Bratislava proti odporkyni: W. H., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XX, Z., zast. JUDr. Oskarom Čaplom, advokátom, Wolkrova 3, Bratislava, o ochranu súkromia, takto

r o z h o d o l :

Odporkyňa j e p o v i n n á zaplatiť G. B. sumu 3.319,39 eur, Z. B. sumu 4.979,08 eur, R. B. sumu 2.489,54 eur a nahradiť im trovy konania 3.005,83 eur na účet č. XXXXXXXXXX/XXXX advokáta V.. L. X., Miletičova 23, Bratislava, vedený vo O., a.s. Bratislava, všetko do 15 dní po právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia, rodičia a sestra nebohého W. B., si voči odporkyni návrhom zo dňa 31.3.2008 uplatnili titulom ochrany osobnosti nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch po tom, čo W. B. zomrel dňa X.X.XXXX na následky úrazu spôsobeného odporkyňou dopravnou nehodou, za čo bola právoplatne odsúdená tunajším súdom v konaní vedenom pod sp.zn. 3T 1/2007. V návrhu a zhodne aj vo svojich výpovediach uviedli, že navrhovatelia žili s nebohým W. v spoločnej domácnosti od jeho narodenia a mali medzi sebou veľmi pevné rodinné a citové puta. Vzhľadom na postoj odporkyne, keď dobrovoľne neuhradila ani spôsobenú hmotnú škodu, ktorá bola vymáhaná súdne, ani dodnes žiadnym iným spôsobom sa nesnažila zmierniť následky svojho protiprávneho konania vo vzťahu k navrhovateľom, dožadujú sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže iná forma zadosťučinenia neprichádza do úvahy.

Každý z navrhovateľov žiadal náhradu vo výške 150.000.- Sk, t.j. prepočtom konverzným kurzom 4.979,08 eur a náhradu trov konania.

Odporkyňa sa domnievala, že táto náhrada je krytá poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, preto navrhla, aby do konania na jej strane vstúpila poisťovňa. Prostredníctvom právneho zástupcu žiadala návrh v celom rozsah zamietnuť. Na svoju obranu uviedla, že W. B. bol jej dobrým priateľom, medzi nimi bol silný citový vzťah, jeho smrťou utrpela taktiež citovú ujmu, s ktorou sa dodnes nevysporiadala. Právny zástupca odporkyne považoval návrh za bezdôvodný s prihliadnutím na okolnosti, ktoré viedli k tragickej nehode a ktoré v značnej miere boli spôsobené aj spoluzavinením nebohého W. B.. Poukazoval na to, že práve on bol iniciátorom toho, že odporkyňa v skorých ranných hodinách v deň nehody bola nútená vykonať jazdu autom. Posádku auta tvorili tiež priatelia nebohého, ktorí boli v podnapitom stave. Odporkyňa bola vystavená veľkému stresu, keďže ju nabádali na rýchlu jazdu a nerešpektovali ani jej upozornenie, že nie sú počas jazdy pripútaní

bezpečnostnými pásmi. Preto sa dostavil aj tragický následok. Podľa názoru odporkyne vzhľadom na okolnosti vzniku škody v príčinnej súvislosti s konaním poškodeného sa preto žaloba javí bezdôvodná. Žiadal prihliadať na to, že skutkové okolnosti, v dôsledku ktorých došlo k W. smrti, sú dané výsledkami trestného konania, pričom odporkyňa niesla svoju trestnú zodpovednosť za skutok, za ktorý bola uznaná vinnou. Spochybnil samotnú intenzitu zásahu do osobnej sféry navrhovateľov, keď mal za to, že z výsledkov dokazovania bol zrejmý iba štandardný vzťah medzi nebohým W. a navrhovateľmi, čo v kontexte s konštatovaním citovej ujmy na strane odporkyne a spoluzavinením nebohého zakladajú bezdôvodnosť žalobou uplatneného nároku.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 3T 1/2007, vypočul svedkov G. B. a F. N., obsahom lekárskej správy W.. F. K. zo ZS O. 2, Z. a vyjadrenia poisťovne KOOPERATÍVA poisťovňa, a.s. Iné dôkazy účastníci konania nežiadali vykonať.

Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že odporkyňa bola právoplatne uznaná vinnou za prečin usmrtenia, keď z nedbanlivosti spôsobila smrť tým, že dňa 1.7.2006 v čase o 4,50 hod. viedla v Bratislave po moste Lafranconi smerom do Petržalky osobné motorové vozidlo zn. K. H. ev.č. Z. kde pri odbočení z diaľničného úseku na odbočku na mieste s obmedzenou rýchlosťou 60 km/hod. v rozpore s ustanovením § 15 ods. 1 zák.č. 315/1996 Z.z. v dôsledku neprimeranej rýchlosti 120 km/hod. dostala šmyk, narazila do zvodidiel nachádzajúcich sa na pravej strane, následkom čoho vozidlo prešlo na ľavú stranu, zišlo do priekopy, prevrátilo sa na strechu a opäť na kolesá.

Pri dopravnej nehode utrpel W. B. sediaci vo vozidle na sedadle spolujazdca a ktorý vyletel z vozidla, rozsiahle bezprostredne život ohrozujúce zranenia, ktorým podľahol na mieste nehody. Podľa znalcov z odboru zdravotníctvo, z posudku ktorého vychádzala aj obžaloba, smrť W. B. nastala v priamej súvislosti s dopravnou nehodou.

Z výpisu zo zdravotnej dokumentácie pani Z. B. súd zistil, že po tragickej nehode svojho syna sa veľmi intenzívne liečila antidepresívami, pričom celá liečba trvala 1 rok. Svedeckými výpoveďami mal súd preukázané, že navrhovatelia i nebohý W. B. žili nepretržite v spoločnej domácnosti. Vypočutí svedkovia vnímali vzťahy medzi nebohým W. a jeho rodičmi i sestrou ako veľmi hlboké, najmä pokiaľ ide o vzťah matky a syna. Súd nemal pochybnosti o dôveryhodnosti vypočutých svedkov, v osobách ktorých ide o priateľa nebohého, ktorý naďalej udržiava priateľské vzťahy s rodinou nebohého W. a bezprostrednú susedu navrhovateľov, ktorá rodinu navrhovateľov pozná a udržuje s ňou priateľské vzťahy 23 rokov.

Podľa článku 10 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd má každý právo, aby bola zachovaná jeho ľudská dôstojnosť, osobná česť, dobrá povesť a chránené jeho meno, pričom každý má právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života.

Ústava Slovenskej republiky nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia zakotvuje v čl. 16 ods. 1 a v čl. 19 ods. 2 dáva právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Prostriedky občianskoprávnej ochrany pre prípad neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby sú v platnom Občianskom zákonníku (ObčZ) upravené jednak v ustanovení § 13 pre prípad vzniku nemajetkovej ujmy, jednak v ustanovení § 16 vo vzťahu k vzniknutej majetkovej ujme (škode).

Podľa § 11 ObčZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Ustanovenie § 13 cit. zákona fyzickej osobe dotknutej v jej osobnostnej sfére priznáva okrem iného aj právo požadovať z tohto dôvodu zodpovedajúce zadosťučinenie morálne prípadne v peňažnom plnení.

Bolo preukázané, že protiprávnym konaním odporkyne prišlo k intenzívnemu zásahu do súkromia navrhovateľov, ktoré okrem iného zahŕňa tiež právo na realizáciu a rozvíjanie rodinných vzťahov. Každý z navrhovateľov nesie stratu svojho blízkeho veľmi ťažko, najviac však podľa lekárskej správy i výpovede svedkov matka nebohého, t.j. navrhovateľka v 2. rade.

Predčasným tragickým skonom ich syna a brata všetci utrpeli vážnu traumu, prejavujúcu sa pocitmi smútku, zúfalstva a šoku. Navrhovatelia stratili možnosť viesť s nebohým W. súkromný život. Od jeho smrti sú ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu lásky a radostí s ním prežívaných. Bolo nesporné, že odporkyňa protiprávne zasiahla do osobnostných práv na súkromie a rodinný život príbuzných v značnej miere. Dôkazne bola preukázaná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním odporkyne a zásahom do osobnostnej sféry navrhovateľov. Tento zásah objektívne vyvolal nemajetkovú ujmu. Boli tak splnené zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd mal za to, že vzájomné rodinné vzťahy, ktoré sa vytvorili medzi navrhovateľmi a ich nebohým synom a bratom mali vysokú pozitívnu intenzitu a ich násilnou deštrukciou prišlo k nereparovateľnému zásahu do práva na ochranu súkromia navrhovateľov.

Pri úvahe o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd prihliadal ku všetkým kritériám stanoveným § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka (ObčZ), k okolnostiam nehody samej, ku skutočnosti, že u odporkyne ide o nedbanlivostný trestný čin, prihliadal na ustálenú súdnu prax, skúmal mieru zásahu do osobnostných sfér navrhovateľov a dospel k záveru, že sa jedná o zásah nereparovateľný a je celkom dôvodné, aby odporkyňa zaplatila každému zo žalobcov súdom určenú výšku, t.j. otcovi nebohého sumu 100.000.- Sk, matke nebohého sumu 150.000.- Sk a sestre nebohého sumu 75.000.- Sk, vyjadrenú vo výroku tohto rozsudku v eurách. Vychádzal primárne z toho, že strata blízkej osoby je špecifickou nemajetkovou ujmou veľmi citeľného charakteru. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy diferencoval podľa voľnej úvahy s prihliadnutím na mieru zásahu do osobnostných práv každého z navrhovateľov, prihliadajúc na sociálne, morálne a citové väzby rodičov a ich nebohého syna navzájom a na sociálne väzby medzi navrhovateľkou v 3. rade a nebohým ako súrodencov, ktoré boli týmto neoprávneným zásahom celkom rozvrátené.

Pokiaľ ide o vedľajšie účastníctvo poisťovne na strane odporkyne, odporkyňou vyzvaná KOOPERATÍVA poisťovňa, a.s., Bratislava nesúhlasila so vstupom do konania. Svoj nesúhlas odôvodnila ustanovením zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to najmä ustanovením § 4 ods. 2, podľa ktorého poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nehradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písm. a), b), d), ušlého zisku.

Vzhľadom na uvedené, aj napriek trvaniu poistnej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré v čase dopravnej nehody viedla odporkyňa, poisťovni nevyplýva z tejto zmluvy povinnosť uhradiť nároky navrhovateľa, ktoré si uplatňuje titulom ochrany osobnosti.

Podľa § 93 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Do konania vstúpi z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Oslovená poisťovňa nemala právny záujem na výsledku konania, svoj nezáujem právne odôvodnila. Účastníci konania stanovisko (nezáujem vstupu do konania) poisťovne akceptovali, prípustnosť vedľajšieho účastníctva tak sporná nebola, preto nebolo dôvodné o prípustnosti vstupu poisťovne do konania rozhodovať súdom.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľom priznané trovy spolu vo výške 3.005,83 eur spočívajú v zaplatenom súdnom poplatku za návrh vo výške 27.000.- Sk = 896,23 eur a v trovách právneho zastúpenia navrhovateľov advokátom. Za úkony potrebné na účelné uplatňovanie práva navrhovateľov voči odporkyni súd považoval prevzatie zastúpenia dňa 26.11.2007, spísanie návrhu dňa 31.3.2008, účasť na nemeritórnom pojednávaní dňa 29.10.2008, účasť na pojednávaní dňa

12.1.2009 a 16.2.2009, za čo patrí advokátovi odmena podľa § 9 ods. 1, zníženej podľa § 13 ods. 3 v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/c/ a d/ a § 16 ods. 1 vyhl.č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov odmena vo výške 4 x 410,25 eur + 1 x 102,56 eur (štvrtina úkonu za účasť na nemeritórnom pojednávaní) + 5 x režijný paušál 6,95 eur, teda odmena spolu 2.109,60 eur, v tom l9% DPH zo sumy priznanej tarifnej odmeny 1.743,56 eur vo výške 331,29 eur. Odmena zo sumy výpočtového základu 150.000.- Sk predstavuje sumu 170,94 eur za jeden právny úkon, znížená o 20 % pri každom účastníkovi predstavuje sumu 136,75 eur, pri troch účastníkoch na strane navrhovateľa sumu 410,25 eur.

O povinnosti odporkyne zaplatiť náhradu trov konania advokátovi navrhovateľov súd rozhodol podľa § 149 ods. l O.s.p.

Lehota na plnenie je odôvodnená ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. Dlhšiu lehotu na plnenie súd určil s prihliadnutím na rozsah odporkyni uloženej platobnej povinnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na podpísanom súde, písomne dvojmo. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 43 ods. 2 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.

Ak odporkyňa - povinná dobrovoľne nesplní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnení môžu podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zák.č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).